

Certifikat utan värde

I branschtidningar och reklamutskick har det blivit vanligt med annonser om utrustning vars prestanda sägs vara spårbara till nationella normaler. Men det kan bli en dyrköpt erfarenhet att enbart lita till denna spårbarhet.

Ofta framhålles att olika mätutrustningar säljes med certifikat på spårbarhet, exempelvis "traceable to NIST". Vad är ett sådant certifikat värt? Protokoll av denna typ där inga uppgifter om hur spårbarheten säkrats har inte något eget värde. Det måste kompletteras med information om hur testen utförts och under vilka omständigheter. Det är endast *dokumenterad spårbarhet med mätosäkerhetsangivelser* som har ett värde.

Kalibreringsbevis från ackrediterat laboratorium där hänsyn tas till samtliga inverkande faktorer, vilket sällan är fallet i ISO 9000-certifikat.

Spårbarhet = kompetens

Det räcker inte med ett dyrt instrument och ett certifikat "spårbart till nationella normaler" för att göra bra mätningar. Förutom kra-

ven på instrumentets dokumenterade spårbarhet måste man ha tillräckligt kunnande om mätsituationen hemma. Hur påverkar min användning mina fina referensinstrument och vilka osäkerheter lägger jag till i min användning?

Undvik merarbete

- Det är därför som vi satsar på utbildning i temperaturmätning och kalibrering, säger Fredrik Arrhén, ansvarig för Pentronics laboratorium. På ett ackrediterat laboratorium som följer EN 45001 övervakas samtliga faktorer som påverkar kalibreringen:

- personalens kompetens
- metoder
- mätutrustning
- miljö
- referensutrustning

- Varje steg i kalibreringskedjan måste åtföljas av mätosäkerhetsanalys. Glömmer man bort felkällor blir mätresultatet otillförlitligt, fortsätter Fredrik.

I fallet med spårbarhet enligt ISO 9000 måste man se upp. Normalt bryts spårbarhetskedjan här. Man måste själv bedöma leverantörens metoder och kvalitetssystem. Vi har själva råkat ut för ett instrument som levererats med certifikat "utfärdat i enlighet med ISO 9001". Problemet var bara att testdatum enligt certifikatet var tre veckor efter leveransdatum.

Genom att utnyttja ett ackrediterat kalibreringslaboratorium slipper man merarbete och får garanterad spårbarhet.